

Interne instructie

Werken aan terugkeer definitieve
regeling langdurig verblijvende kinderen

De 'toets werken aan terugkeer' in het kader van de definitieve regeling langdurig verblijvende kinderen

Als een vreemdeling een aanvraag heeft ingediend in het kader van de definitieve regeling langdurig verblijvende kinderen, toetst de IND ook of een vreemdeling heeft gewerkt aan zijn vertrek. Die toets vindt plaats op basis van een zwaarwegend advies van de DT&V.

B9/6.2 van de Vc:

De IND neemt aan dat de vreemdeling heeft gewerkt aan zijn vertrek als hij aannemelijk maakt dat hij zich, met het oog op zijn vertrek, heeft gewend tot:

- a de vertegenwoordiging van de eigen autoriteiten of die van een ander land waartoe toegang kan worden verkregen;
- b de IOM en deze organisatie heeft aangegeven dat zij niet in staat is het vertrek te realiseren om redenen gelegen buiten de invloedssfeer van de vreemdeling; en
- c de DT&V ten behoeve van facilitering bij het verkrijgen van de vereiste (reis)documenten en deze dienst heeft aangegeven dat dit niet is geslaagd om redenen gelegen buiten de invloedssfeer van de vreemdeling.

Aan de hand van de drie criteria hierboven, toetst de DT&V in het advies of de vreemdeling voldoende actief heeft gewerkt aan zijn vertrek. Anders dan bij het buitenschuldbeleid zijn eventuele nog mogelijke terugkeertrajecten in de toekomst niet van belang. Toetsmoment is het moment van de RLVK-aanvraag, maar wat de vreemdeling daarna heeft gedaan om te werken aan zijn vertrek wordt niet buiten beschouwing gelaten. Eventuele acties tussen datum aanvraag DRLVK en datum DT&V advies worden door de DT&V meegewogen in de totale afweging of de vreemdeling voldoende actief heeft gewerkt aan zijn vertrek.

Van de vreemdeling mag verwacht worden dat hij de aanvraag pas indient op het moment dat aan de drie bovenstaande criteria wordt voldaan (zie verder 2.4.1).

Zie voor het volledige beleidskader hoofdstuk B9/6 van de Vc.

1. Adviesvraag IND

De IND vraagt de DT&V om advies over de vraag of de vreemdeling voldoende actief heeft gewerkt aan zijn vertrek om in aanmerking te kunnen komen voor de regeling. De IND zal dit verzoek doen via een format 'werken aan terugkeer' via ELK (dtvelk@dtv.minvenj.nl)¹.

ELK zal dit verzoek doorzetten:

- naar de betreffende regievoerder als de vreemdeling in de caseload zit;
- naar de laatstbekende regievoerder als het dossier is uitgestroomd;
- via een OD naar de DT&V afdeling van de regio waar de vreemdeling verblijft als de vreemdeling nooit bij de DT&V bekend is geweest.

2. Weging

2.1 Allereerst: de conclusie of iemand voldoende actief heeft gewerkt aan vertrek, wordt getrokken op basis van een weging van alle bij de regievoerder bekende factoren, er zijn geen factoren die op zichzelf doorslaggevend zijn.

Bij het maken van de afweging is van belang dat naar het totale gedrag van de vreemdeling wordt gekeken, gedurende de te beoordelen perioden. Perioden van niet werken aan het vertrek worden in de beoordeling betrokken. De genoemde elementen dienen niet zelfstandig, los van elkaar te worden getoetst als checklist. Geen van de genoemde punten is op zichzelf op voorhand doorslaggevend, zowel in positieve als in negatieve zin. Er moet altijd worden gekeken naar het totaal van omstandigheden.

Raadpleeg bij twijfel over het te geven advies je senior en/of afdelingsmanager. De afdelingsmanager kan in voorkomende gevallen advies vragen aan ASA.

2. 2 Afgegeven documenten

Wanneer een LP/(vervangend) reisdocument is toegezegd of afgegeven, wordt **geen** positief advies gegeven. Dat geldt ook voor de gevallen waarin de vreemdeling in het bezit is van een (geldig) document voor grensoverschrijding.

In de gevallen waarin geen sprake is van een toegezegd of afgegeven (vervangend) reisdocument, maakt de regievoerder een beoordeling of de vreemdeling voldoende actief heeft gewerkt aan vertrek. Die beoordeling wordt ook gemaakt als ondanks toezeggingen en om redenen niet te wijten aan de vreemdeling de afgifte van een (vervangend) reisdocument uitblijft.

2.3 Werken aan vertrek

Onder actief werken aan vertrek wordt onder andere verstaan:

- dat de vreemdeling in vertrekgesprekken heeft verklaard terug te willen keren;
- dat hij heeft meegewerkt aan het invullen en indienen van de LP-aanvraag;
- dat hij IOM heeft benaderd (en deze organisatie heeft aangegeven dat zij niet in staat is het vertrek te realiseren om redenen gelegen buiten de invloedssfeer van de vreemdeling). Het benaderen van andere op facilitering van terugkeer gerichte organisaties kan – onder omstandigheden – ook voldoende zijn;
- dat een vreemdeling zelfstandig de autoriteiten van het land van herkomst heeft benaderd.

¹ Vanaf 29 september 2015 wijzigt deze werkwijze en gaan de verzoeken via het ILC.

Naar aanleiding van drie uitspraken van de Raad van State van 29 juni 2015 (201404650/1, 201404060/1, 201500480/1) moeten twee soorten 'werken aan vertrek' worden onderscheiden:

- de vreemdeling moet zelfstandig en uit eigen initiatief zijn vertrek uit Nederland voorbereiden;
- de vreemdeling moet desgevorderd werken aan het voorbereiden van het vertrek uit Nederland.

Hoofdkantoor
Afdeling Strategisch Advies

Datum
5 augustus 2015

Tevens volgt uit de uitspraken dat eventuele medische omstandigheden moeten worden meegewogen in de beoordeling of een vreemdeling actief heeft gewerkt aan vertrek.

Hieronder volgen de relevante elementen op basis waarvan de afweging moet worden gemaakt en wordt tevens beschreven welke mate van actief werken aan vertrek in welke situatie van de vreemdeling verwacht mag worden.

2.4 Relevante elementen:

2.4.1 De perioden van werken aan vertrek

➤ De vreemdeling hoeft niet aan vertrek te werken in perioden van:

- *Rechtmatig verblijf op basis van een verblijfsvergunning*

In de beoordeling of is gewerkt aan vertrek wordt vreemdelingen niet tegengeworpen dat ze tijdens de periode waarin zij een verblijfsvergunning hadden niet hebben gewerkt aan terugkeer. Denk hierbij aan het categoriaal beschermingsbeleid Irak. Daarbij wordt de datum waarop de vergunning feitelijk is ingetrokken door de IND aangehouden als moment vanaf wanneer (weer) aan vertrek moet zijn gewerkt.

Van de vreemdeling mag worden verlangd dat hij wacht met het indienen van zijn aanvraag DRLVK totdat hij eerst aan alle voorwaarden voldoet en dus heeft geprobeerd te vertrekken. Dat geldt ook als de vreemdeling geruime tijd in het bezit is geweest van een verblijfsvergunning. Met het indienen van een aanvraag hoeft in zo'n geval niet te worden gewacht als het jongste gezinslid niet langer zou voldoen aan de leeftijdseis en (bijvoorbeeld) tijdens de beroepsfase 19 jaar wordt. Tijdens die beroepsfase wordt van de vreemdeling geen eigen initiatief verwacht, maar wel dat hij desgevorderd werkt aan het voorbereiden van het vertrek.

Ook indien de vreemdeling uiteindelijk actief heeft gewerkt aan zijn vertrek, bijvoorbeeld tijdens de RLVK-procedure zelf, wordt beoordeeld of een vreemdeling ook in de daaraan voorafgaande jaren wel voldoende inspanningen heeft verricht. Uitgangspunt is immers dat de vreemdeling zelf werkt aan zijn vertrek en dat de lange verblijfsduur niet aan hem is te wijten.

➤ De vreemdeling moet desgevorderd (dus niet op eigen initiatief) werken aan de voorbereiding van het vertrek in perioden van:

- *Rechtmatig verblijf op basis van een toegekende art. 64 Vw;*
- *Rechtmatig verblijf hangende een vertrekmoratorium;*
- *Rechtmatig verblijf hangende het beroep tegen de afwijzing van de eerste asielaanvraag;*

- *Rechtmatig verblijf hangende het beroep tegen de intrekking van een verblijfsvergunning.*

Hoofdkantoor
Afdeling Strategisch Advies

Datum
5 augustus 2015

In bovenstaande gevallen mag van de vreemdeling worden verwacht dat hij desgevorderd (op verzoek van een overheidsinstantie) werkt aan de voorbereiding van het vertrek. Denk hierbij aan het verschijnen op vertrekgesprekken en zich daarin actief en coöperatief opstellen en het meewerken aan presentaties. Van de vreemdeling wordt niet verlangd dat hij zelfstandig en uit eigen initiatief acties heeft ondernomen om de terugkeer voor te bereiden.

- In alle overige gevallen mag van de vreemdeling worden verwacht dat hij zelfstandig en uit eigen initiatief het vertrek uit Nederland voorbereidt.

Aandacht voor medische omstandigheden

De weging of voldoende actief is gewerkt aan vertrek vergt een beoordeling van alle omstandigheden van de zaak. Als sprake is (geweest) van medische omstandigheden, dan moeten die worden betrokken bij de beoordeling of in de te beoordelen periode voldoende actief is gewerkt aan terugkeer. Doen zich dergelijke omstandigheden voor, dan kan niet of minder zwaar worden aangerekend dat een vreemdeling zelf niet steeds actief heeft gewerkt aan zijn vertrek. Wel komt in beginsel onveranderd zwaar gewicht toe aan bijvoorbeeld het niet verschijnen op vertrekgesprekken of het anderszins niet verlenen van medewerking aan vertrek/nakomen van gemaakte afspraken. Of aan bepaalde medische klachten doorslaggevend betekenis wordt toegekend, hangt af van de mate waarin de vreemdeling een coöperatieve opstelling heeft vertoond, ook vóór het ontstaan van de medische klachten.

Voorbeeld: een vreemdeling heeft uitstel van vertrek gekregen op grond van artikel 64 Vw van 12 januari 2014 t/m 12 juli 2014. De aanvraag artikel 64 Vw is ingediend op 8 november 2013. Er moet niet alleen gekeken worden naar het moment van verlening, maar ook naar het moment van ontstaan van de medische klachten en het moment waarop de vreemdeling dat aan de orde heeft gesteld door het indienen van een aanvraag (medisch/art 64 Vw). In dit geval wordt dus van de vreemdeling verwacht dat hij voor 8 november 2013 en na 12 juli 2014 uit eigen initiatief aan zijn vertrek werkt. In de periode van 8 november 2013 t/m 12 juli 2014 moet hij desgevorderd actief werken aan de voorbereiding van het vertrek, mits de medische klachten dit redelijkerwijs toestaan. Denk hierbij het mentaal en/of fysiek niet in staat zijn om op gesprekken te verschijnen, naar de ambassade te gaan, brieven te schrijven, etc. Ook andere medische aspecten, als perioden van gedwongen opname in een kliniek worden bij de beoordeling betrokken. Als uitgangspunt geldt dat het gezin als geheel moet kunnen vertrekken.

2.4.2 Rechtmatig verblijf op grond van (opeenvolgende) procedures

In de afweging of is gewerkt aan terugkeer moet in algemene zin worden vastgesteld of de vreemdeling heeft gewerkt aan zijn vertrek. Als hij steeds rechtmatig verblijf had op grond van lopende procedures laat dat onverlet dat werken aan terugkeer van hem mocht worden verlangd. Het is de keuze van een vreemdeling een aanvraag in te dienen in plaats van te werken aan zijn vertrek. Die keuze mag hem in het kader van het criterium 'werken aan vertrek' worden aangerekend.

Na de afwijzing van de eerste asielaanvraag door de IND wordt van de vreemdeling vanaf dat moment verwacht dat hij werkt aan vertrek. Perioden van volgende procedures ontslaan hem niet van die verplichting. Dit gaat niet alleen om desgevorderd werken aan vertrek, maar ook om het werken aan vertrek uit eigen initiatief. Zie het onderscheid hierboven. Uitzondering hierop zijn perioden van rechtmatig verblijf op grond van een verblijfsvergunning.

Hoofdkantoor
Afdeling Strategisch Advies

Datum
5 augustus 2015

2.4.3 Wel of niet een overdrachtdossier aanwezig

Als van een vreemdeling verwacht wordt dat hij uit eigen initiatief werkt aan de voorbereiding van zijn vertrek, is het bij de weging of voldoende actief is gewerkt aan terugkeer niet van belang dat er een overdrachtdossier aanwezig is. Van de vreemdeling wordt verwacht dat hij gedurende die perioden al aan zijn vertrek werkte en dit kan aantonen. De vreemdeling weet immers dat hij vertrekplichtig is en primair verantwoordelijk voor het werken aan zijn eigen terugkeer. Het maakt dus niet uit dat de DT&V geen overdrachtdossier heeft ontvangen voor deze vreemdeling.

Het kan voorkomen dat van een vreemdeling alleen verwacht mag worden dat hij desgevorderd werkt aan de voorbereiding van zijn vertrek (zie 2.4.1), en dat de DT&V geen overdrachtdossier heeft ontvangen van de vreemdeling. In zulke gevallen moet gekeken worden of de vreemdeling door andere overheidsinstanties (bijvoorbeeld politie, KMar) is verzocht vertrekhandelingen te verrichten. Is dit niet het geval, dan kan het niet werken aan vertrek de vreemdeling niet worden tegengeworpen.

3. Vervolgacties:

De regievoerder:

- Brengt het voorgenomen advies in de lijn:
 - legt een **positief** advies via het format via de lijn voor aan de directeur VV.
 - legt een **negatief** advies via het format (via de senior regievoerder) voor aan de afdelingsmanager.
 - stuurt, na paraaf voor akkoord van de directeur VV/afdelingsmanager, het format naar de IND (DRLVKRijswijk@ind.minvenj.nl) onder vermelding van "Adviesaanvraag LVK" in de onderwerpregel.
- Let op: de IND stuurt het advies mee met de beschikking.
- laat het format in decos inscannen onder scancode 1750.